

شگفتی‌های آفرینش از منظر نهج البلاغه

نویسنده:

اکرم خادمی

انتشارات رویش بهاری

(rooyeshebahari)

سرشناسه	خادمی، اکرم، ۱۳۶۸
عنوان و نام پدیدآور	شگفتی‌های آفرینش از منظر نهج البلاغه / نویسنده اکرم خادمی
مشخصات نشر	کرج: رویش بهاری، ۱۴۰۳
مشخصات ظاهری	۵۰ص: ۱۷×۱۲ س.م
شابک	۵-۸-۹۱۸۱۴-۶۲۲-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
موضوع	انسان -- آفرینش -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	Creation -- Religious aspects -- Islam -- Human beings
رده‌بندی کنگره	BP ۳۸۰۹
رده‌بندی دهویی	۲۹۷/۹۵۱۵
شماره کتاب‌شناسی ملی	۹۶۸۷۲۹۰

شگفتی‌های آفرینش از منظر نهج البلاغه

عنوان: شگفتی‌های آفرینش از منظر نهج البلاغه

نویسنده: اکرم خادمی

طراح جلد: گروه طراحی پلکان

ناشر: رویش بهاری

مدیر تولید: امیر حیدری

شابک: ۵-۸-۹۱۸۱۴-۶۲۲-۹۷۸

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شناسه: ۱۴۴۹

نوبت چاپ: اول تابستان ۱۴۰۳

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۳	پیشگفتار
۵	مقدمه
۹	معنای لغوی و اصطلاحی شکر
۱۱	معنای لغوی و اصطلاحی خلقت
۱۱	معنای لغوی و اصطلاحی خالق
۱۲	معنای لغوی و اصطلاحی شکر
۱۳	معنای لغوی و اصطلاحی شگفتی
۱۳	شگفتی‌ها
۳۳	شکرانه نعمت
۳۳	شکر نعمت چگونه به جا آورده می‌شود؟
۴۵	نتیجه
۴۹	منابع

پیشگفتار

انسان موجودی اجتماعی است و به اقتضاء این صفت ذاتی، نیاز دارد تا با جهان اطراف خود ارتباط برقرار کند. این نیازها هم شامل امور مادی می‌شود و هم معنوی. حال با فطری تأمل در می‌یابیم که برای ارتباط با دیگران و کسب مایحتاج روحی و جسمانی، پرکاربردترین و اساسی‌ترین وسیله، همین دو موهبت الهی یعنی «چشم و گوش» هستند. اگر این دو نعمت از انسان گرفته شود دیگر چیزی برایش باقی نمی‌ماند، چراکه بیشترین داده‌ها و معلومات بشر از طریق همین دو ابزار کاربردی حاصل می‌شود و به عبارت دقیق‌تر، این دو در رشد عقل و علم

انسان، دارای نقشی کلیدی و حیاتی هستند. امام علی(ع): درباره شگفتی‌های آفرینش در نهج‌البلاغه بیاناتی دارند و اشاراتی لطیف به عظمت آفرینش انسان و تدبیر خالق عظیم بشر می‌کند. در این نوشته تلاشی صورت گرفته تا اشارات حضرت امیرالمومنین(ع) در باب شگفتی‌های آفرینش در نهج‌البلاغه با توجه به نظرات شارحان این کتاب و جمعی از صاحب نظران مورد بررسی قرار گیرد و به این پرسش‌ها پاسخ داده شود که چرا امام در کلام خود به این شگفتی‌ها اشاره کرده و بیان آن‌ها چه رابطه‌ای با محتوای اصلی کلام آن حضرت داشته و مخاطبان چه پیام‌هایی از آن می‌توانند به دست آورند.

مقدمه

قرآن کریم کتاب آسمانی است؛ که با گذشت زمان و با اکتشافات جدید علمی با استفاده از تکنولوژی مدرن و برتر جهان، جنبه‌های اعجاز آن روشن و آشکار گردیده است. خداوند می‌فرماید: (لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ * ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ * إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ) (که) براستی انسان را در نیکوترین اعتدال آفریدیم. * سپس او را به پست‌ترین [مراتب] پستی بازگردانیدیم * مگر کسانی را که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند، که پاداشی بی منت خواهند داشت. خداوند هر آنچه را ساخته و آفریده کمال و زیبایی

بخشیده است، و قرآن می‌فرماید: (مَاتَرَى فِي خَلْقِ
الرَّحْمَانِ مِنْ تَفَافُوتٍ)^۱؛ (در آفرینش آن [خدای]
بخشایشگر هیچ گونه اختلاف [و تفاوتی] نمی‌بینی)
و این بیانگر عنایت بسیار زیاد خداوند به این آفریده
مکرم است، و اشاره دارد به این که انسان نزد خداوند
و در نظام هستی دارای ارج و منزلت می‌باشد. این
انسان از لحاظ بافت و ترکیب اعضاء و دستگاه‌های
داخلی و ظرافت و کمال پیچیده‌ترین موجود در نظام
طبیعت است و از ساخت و طریقه خلقت وی
آگاه‌ترین دانشمندان عاجز مانده‌اند. نظام آفرینش
سرشار از شگفتی‌های گوناگون است که آدمی در هر
یک از آن‌ها بنگرد، از دقت و نظم موجود در آن به

۱. انسان: ۴ و ۵.

شگفت آید و به یگانگی خالق این مجموعه عظیم پی برد. نظام موجود آفرینش و کنار هم قرار گرفتن جمیع اضداد، نشان از یکتایی آفریدگار آن دارد، زیرا اگر دو یا چند آفریننده در نظام هستی حاکم بودند، امکان جمع اضداد (مثلاً روز در کنار شب، یا تاریکی در کنار روشنایی و...) به این گونه هماهنگ و وابسته به هم امکان پذیر نبود. امام علی (ع) به این مسئله اشاره می کند و آن را راهی برای پی بردن به خالق قادر یکتا می داند.